

ધોરણ : 11 ગુજરાતી

પાઠ : 15

મારા ફળીનાં ઝાડવાં બે...

પ્રશ્ન : 1 નીચેના પ્રશ્નોના એક-એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

(1) ફળીનાં ઝાડવાં ક્યાં જવાની વાતો કરે છે ?

➤ ફળીનાં ઝાડવાં દૂર દૂર જંગલમાં જવાની વાત કરે છે.

(2) જંગલમાં ઝાડવાંને શા માટે જોખમ અનુભવાય છે?

➤ જંગલમાં ઓચિંતા કઠિયારા આવી ઝાડવાં પર કુહાડાના ધા કરે છે. આથી જંગલમાં ઝાડવાંને જોખમ અનુભવાય છે.

(3) વૃક્ષોને પોતાનાં ફળ અને છાંયો કોને આપવાં છે ?

➤ વૃક્ષોને પોતાનાં ફળ અને છાંયો પોતાને ખૂબ મહેનતથી જળ સીંચીને ઉછેરનારને આપવા છે.

(4) કાવ્યને અંતે વૃક્ષો દ્વારા કઈ સુંદર ભાવના વ્યક્ત થઈ છે?

➤ કાવ્યને અંતે વૃક્ષો દ્વારા આ સુંદર ભાવના વ્યક્ત થઈ છે :
માનવજીવનની સાર્થકતા અન્યને ઉપયોગી થવામાં છે.

પ્રશ્ન : 2 નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.

(1) એક આડવાને ફળિયું છોડીને શા માટે જંગલમાં જવું છે ?

➤ પહેલા આડવાને ફળિયું છોડીને જંગલમાં જવું છે, કારણ કે એનાથી સ્વજનોનો વિયોગ સહન થતો નથી. અહીં તેનો દિવસ તો પસાર થઈ જાય છે, પણ રાત પસાર થતી નથી. તેને અહીં એકલવાયું લાગે છે. જ્યારે જંગલમાં તો પોતાની નાત છે.

(2) વૃક્ષોને ફળીમાં એકલું શા માટે લાગે છે?

➤ વૃક્ષોને ફળીમાં એકલું લાગે છે; કારણ કે અહીં તેનાં ભાંડરડાં નથી એટલે તેનો સમય પસાર થતો નથી.

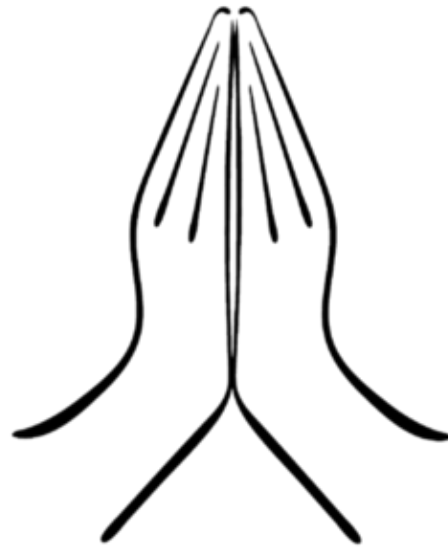
પ્રશ્ન : ૩ મુદ્દાસર નોંધ લખો.

'મારા ફળીનાં ઝાડવાં બે.....' કાવ્યનો મધ્યવર્તી વિચાર લખો.

➤ 'મારાં ફળીનાં ઝાડવાં બે ...' ગીતમાં કવિએ બે ઝાડવાંનો વાર્તાલાપ મૂક્યો છે. એક ઝાડવું દૂર દૂર જંગલમાં ચાલ્યા જવાની વાત કરે છે. એનાથી એનાં ભાંડરડાં(સ્વજનો)નો વિયોગ સહન થતો નથી. એને એકલવાયું લાગે છે. તેનો દિવસ તો ગમે તેમ પૂરો થાય છે, પણ રાત પૂરી થતી નથી, પરંતુ બીજું ઝાડવું એને સમજાવે છે કે જંગલમાં જીવનું જોખમ છે.

ઓચિંતા કઠિયારા આવી એમના પર કુહાડાના ધા પર ધા કરશે.
આપણે ત્યાં સુરક્ષિત નથી. અહીં આપણને જેણે ઉછેર્યા, પાણી સીંચીને
મોટાં કર્યા, એમને આપણે ક્યારે આપણાં ફળ અને છાંયો આપીશું ?
બીજું ઝાડવું પહેલા ઝાડવાને રોકાઈ જવા કહે છે. જેણે આપણને
ઉછેર્યા એના બળતણ માટે તો ઉપયોગી થઈએ. આ ગીતમાં કવિએ
બે ઝાડવાંના વાર્તાલાપ દ્વારા ઉપકારનો બદલો ઉપકારથી વાળવાની
ભાવના રજૂ કરી છે. આ ગીતનો મધ્યવર્તી વિચાર એ છે કે
માનવજીવનની સાર્થકતા સૌને ઉપયોગી થવામાં છે.

Thanks

For watching